

Sygn. akt VPa 160/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 grudnia 2014 roku

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie następującym:

Przewodniczący – SSO Jacek Wilga

Sędziowie: SSO Andrzej Marek

SSR del. Agata Mularska - Karamon (spr.)

Protokolant: Ewa Sawiak

po rozpoznaniu w dniu 18 grudnia 2014 roku ***w Legnicy***

na rozprawie

sprawy z powództwa J. M.

przeciwko (...) Szkole (...) w G.

o odszkodowania

na skutek apelacji strony pozwanej

od wyroku Sądu Rejonowego - Sądu Pracy w Głogowie

z dnia 25 września 2014 roku ***sygn. akt*** IV P 130/13

I. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie I o tyle tylko, że zasądzone w nim koszty procesu obniża z kwoty 6678 zł do kwoty 4938 zł w tym kwotę kosztów zastępstwa procesowego z kwoty 1 800 zł do kwoty 60 zł,

II. w pozostałym zakresie apelację oddala,

III. zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 60 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Głogowie wyrokiem z dnia 25 września 2014r. zasądził od strony pozwanej (...) Szkoły (...) w G. na rzecz powoda J. M. odszkodowanie za nieuzasadnione wypowiedzenie umowy o pracę w kwocie 21.600 zł wraz z odsetkami. Nadto zasądził od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 6.678 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym 1.800 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Nakazał stronie pozwanej uiścić na rzecz Skarbu Państwa kwotę 853,66 zł tytułem zwrotu kosztów sądowych.

Rozstrzygnięcie takie Sąd Rejonowy wydał w oparciu o następujące ustalenia:

Powód, J. M., był zatrudniony u strony pozwanej, w (...) Szkole (...) w G. od dnia 5 grudnia 2006r. na podstawie umowy o pracę na stanowisku Kanclerza w pełnym wymiarze czasu pracy. W dniu 22 marca 2013r. (piątek) odbyło

się posiedzenie Senatu strony pozwanej, na którym podjęto m.in. uchwałę w przedmiocie planu inwestycyjnego na 2014r. Rektor uchwałę tę podpisał 26 marca 2013r. we wtorek. Uchwały tej powód nie wysłał do Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego z uwagi na fakt, że od 27 marca 2013r. przez około miesiąca przebywał na zwolnieniu lekarskim.

Wnioski inwestycyjne do Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego na 2014r. powinny być złożone do dnia 15 lutego 2013r. Do wniosku powinien zostać załączony plan inwestycyjny dla tej inwestycji, który uchwalany jest uchwałą Senatu.

Z uwagi na fakt, że Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego poinformowało powoda, że uczelni nie zostały przyznane środki finansowe na inwestycje na 2013r., a nowy wniosek na rok 2014r. należy złożyć do dnia 15 lutego.2013r. , powód ponownie złożył stosowny wniosek. Powód starał się o zwołanie nadzwyczajnego posiedzenia Senatu w sprawie podjęcia uchwały w przedmiocie planu inwestycyjnego na 2014r. ale za pośrednictwem sekretariatu rektora dowiedział się, że nie jest to możliwe w tym terminie, więc zatelefonował do Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego do Działu Inwestycji z zapytaniem czy możliwym jest doręczenie uchwały w okresie późniejszym. Otrzymał informację , że tak. Pracownicy Wydziału Inwestycji i Nieruchomości Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego kontrolują taki wniosek pod względem formalnym i w razie stwierdzenia braków (np. braku uchwały zatwierdzającej plan inwestycyjny) wzywają uczelnię do jego usunięcia w terminie 14 dni. Pracownicy Ministerstwa kontrolowali wnioski pod względem formalnym w miesiącu maju 2013r. Uchwała Senatu do Ministerstwa wpłynęła w dniu 15 kwietnia 2013r., a więc jeszcze przed wezwaniem strony pozwanej o dostarczenie tej uchwały.

W dniu 26 marca 2013r. o godzinie 11.00 rozpoczęło się posiedzenie Senatu na którym powód, J. M., zgłosił wniosek formalny o przerwanie tego posiedzenia. Rektor uczelni S. C. nie poddał tego wniosku pod głosowanie tylko przerwał to posiedzenie informując, że posiedzenie Senatu odbędzie się w tym samym dniu w godzinach późniejszych.

W trakcie pierwszego jak i drugiego posiedzenia Senatu zdarzało się, że powód, J. M. jak i rektor uczelni, S. C., przerywali sobie swoje wypowiedzi. Powód nie używał wulgaryzmów, nie łamał zasad kultury ani zasad współżycia społecznego, swoim zachowaniem nie naruszał autorytetu uczelni, swoim zachowaniem nie naruszył godności zajmowanego stanowiska.

Pismem z dnia 6 maja 2013r., które powód otrzymał w dniu 8 maja 2014r. strona pozwana, (...) Szkoła (...) w G. wypowiedziała powodowi, J. M., umowę o pracę . Jako przyczyny wypowiedzenia podała utratę zaufania do pracownika w związku z ciężkim naruszeniem przez powoda podstawowych obowiązków pracowniczych polegających w szczególności na nieuzasadnionym odwołaniu przez powoda w dniu 26 marca 2013r. o godzinie 11.00 zebrania organu kolegialnego Uczelni- Senatu, zwołanego w trybie nadzwyczajnym przez Władze Uczelni. Działal powód w swoim interesie jednocześnie na szkodę pracodawcy, uniemożliwiając w sposób celowy i z premedytacją odbycia się posiedzenia Senatu i podjęcia decyzji oraz niezbędnych i pilnych uchwał. Swoim zachowaniem podważył autorytet oraz decyzyjności władz uczelni. Zachowanie to było rażąco naganne i w opisaney sytuacji jest niedopuszczalne na zajmowanym przez powoda stanowisku Kanclerza strony pozwanej. Nadto jako przyczynę podano zachowanie powoda na posiedzeniu Senatu , wskazując , że było ono obraźliwe w stosunku do władz uczelni oraz pozostałych uczestników Senatu, wulgarne i nie przestrzegające zasad kultury i współżycia społecznego.

Nadto podano, że powód zaniechał dostarczenia do Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego uchwały z posiedzenia Senatu z dnia 22 marca 2013r. w sprawie przyjęcia Programu Inwestycyjnego na rok 2014 dla zadania pierwszego wyposażenia budynku(...)w G.. Zgodnie z dokumentami obowiązany był dostarczyć ją wraz z Programem Inwestycyjnym do 15 lutego 2013r. a w związku z późniejszym posiedzeniem Senatu niezwłocznie po jej uchwaleniu. Do dnia 26 marca 2013r. dokumentacja w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego nie została uzupełniona.

Pod nieobecność w pracy powoda, J. M., zastępowała go kwestor M. Z.. W posiedzeniach Senatu uczelni nie uczestniczyła, gdyż nie była jego członkiem.

W oparciu o takie o ustalenia Sąd Rejonowy uznał, że żądanie powoda zasądzenia odszkodowania było uzasadnione, a wręczone mu wypowiedzenie niezasadne. Sąd ten przyjął, że z materiału dowodowego zebranego w sprawie wynikało,

że na nadzwyczajnym posiedzeniu Senatu strony pozwanej w dniu 26 marca 2013r. powód, J. M., zachowywał się normalnie, kulturalnie, nie używał słów wulgarnych, obraźliwych i zdaniem Sądu, nie podważał autorytetu władz uczelni. Zachowanie powoda, zdaniem Sądu, podczas obrad Senatu w dniu 26.03.2013r. nie było obraźliwe ani wulgarnie w stosunku do władz uczelni ani do pozostałych uczestników Senatu i nie naruszało zasad kultury i zasad współżycia społecznego. Taki wniosek Sąd wyciągnął na podstawie analizy zapisu nagrania na płycie CD przebiegu posiedzeń Senatu w dniu 26 marca 2013r oraz na podstawie zeznań świadków, którym dał wiarę: M. W., P. Z., I. C., A. S., W. G., W. D., S. L. Z. R., M. Z., K. B. i samego powoda.

Sąd nie dopatrywał się również, aby zaniechanie powoda w doręczeniu uchwały senatu w sprawie planu inwestycyjnego na rok 2014r.do Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego było uzasadnioną przyczyną . Powołał się przy tym na ustaloną w toku procesu procedurę składania wniosków o dofinansowanie oraz tryb uzupełniania braków formalnych takich wniosków.

Od powyższego wyroku apelację wniosła strona pozwana, zarzucając:

I. obrazę przepisów prawa procesowego w postaci art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dowolną ocenę zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, a to poprzez:

1) wadliwą ocenę treści nagrań dokumentujących posiedzenia senatu (...)w G. odbytych w dniu 26.03.2013 r., albowiem wbrew twierdzeniom Sądu wynika z nich, iż powód w tym dniu najpierw w godzinach przedpołudniowych doprowadził swoim zachowaniem do bezpodstawnego zerwania obrad senatu uczelni, a następnie podczas drugiego w tym dniu posiedzenia senatu swoim zachowaniem i wypowiedziami podważał autorytet władz uczelni, zachowywał się w sposób obraźliwy, i naganny, czym naruszył zasady kultury i współżycia społecznego, co sprawia iż podstawy rozwiązania z powodem stosunku zatrudnienia wskazane w oświadczeniu o wypowiedzeniu umowy o pracę były rzeczywiste, realne i zasadne;

2) bezpodstawne uznanie, iż zeznania świadków K. C., D. M.,

K. P., A. D., S. C., I. K. i K.

R. są niewiarygodne,

3) uznanie za wiarygodne, potwierdzające stanowisko powoda i mogące stanowić podstawę dla ustalenia stanu faktycznego w przedmiotowej sprawie w zakresie m.in. przebiegu posiedzenia senatu uczelni w dniu 26.03.2013 r. zeznań świadków M. W., P. Z., I. C., A. S., W. G., W. D., S. L., Z. R., M. Z., K. B..

4) pominięcie dowodu z dokumentu w postaci protokołu z obrad LIV nadzwyczajnego posiedzenia senatu z dnia 26.03.2013 r. potwierdzającego przebieg posiedzenia i nieprawidłowe zachowanie powoda wobec rektora i władz uczelni;

II. błędne i sprzeczne ze zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym ustalenia faktyczne Sądu Rejonowego, a polegające na przyjęciu, iż:

a) uchwała senatu o przyjęciu planu inwestycyjnego na rok 2014 z dnia 22.03.2013 r. została podpisana przez rektora uczelni w dniu 26.03.2013 r. i dopiero wówczas możliwe było jej przesłanie do Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego w Warszawie, w sytuacji gdy była ona dostępna do wysłania już w dniu jej podjęcia, tj. 22.03.2013 r.

b) powód swoim zachowaniem podczas posiedzenia senatu w dniu 26.03.2013 r. nie łamał zasad kultury ani zasad współżycia społecznego, nie naruszał autorytetu uczelni oraz godności zajmowanego stanowiska, w sytuacji gdy ustalenia te są sprzeczne z zapisem video z przebiegu przedmiotowego posiedzenia senatu, protokołem z obrad oraz zeznaniami świadków K. C., D. M., K. P., A. D., S. C., I. K., I. C., M. Z., S. L. oraz reprezentującej stronę K. R.

III. naruszenie dyspozycji przepisu § 11 ust.1 pkt 2 w zw. z § 6 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu poprzez ich niewłaściwe zastosowanie i zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów zastępstwa prawnego w kwocie 1.800,- zł w sytuacji, gdy w przedmiotowej sprawie zastosowanie winien mieć przepis § 11 ust. 1 pkt 1 wspomnianego Rozporządzenia na podstawie którego koszty zastępstwa prawnego w niniejszej sprawie wynieść powinny 60,- zł.

W oparciu o powyższe zarzuty strona pozwana wniosła o:

- a) uchylenie zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa w całości,
- b) zmianę wyroku I instancji w zakresie rozstrzygnięcia o kosztach procesu;
- c) obciążenie powoda kosztami postępowania oraz kosztami zastępstwa prawnego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W apelacji zgłoszono jedynie zarzuty naruszenia prawa procesowego. Sprowadzają się one do oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego z przekroczeniem zasad swobodnej oceny dowodów.

Artykuł 233§ 1 kpc stanowi, że Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału dowodowego. Wszechstronne rozważenie materiału dowodowego polega zaś na ocenie wszystkich dowodów zebranych w sprawie. W ocenie Sądu Okręgowego, Sąd I instancji przeprowadził dokładne postępowanie dowodowe w celu ustalenia, czy przyczyny wskazane w piśmie wypowiadającym powodowi umowę o pracę były zasadne. Dokonując ustaleń faktycznych w tym zakresie Sąd Rejonowy wskazał na jakich dowodach się oparł i szczegółowo to uzasadnił. W ocenie Sądu Okręgowo brak jest podstaw dla przyjęcia, aby dokonane ustalenia w zakresie stanu faktycznego i ocena zgromadzonych dowodów nastąpiła z przekroczeniem zasady swobodnej oceny dowodów określonej w art. 233 kpc.

Zarzuty apelacji sprowadzają się w zasadzie do polemiki z ustaleniami dokonanymi przez Sąd Rejonowy.

Zdaniem Sądu Okręgowego słusznie przyjął Sąd Rejonowy, że nie można było zarzucić powodowi, iż w sposób nieuzasadniony przerwał posiedzenie Senatu w dniu 26.03.2013r. Z załączonej bowiem do akt płyty z zapisem video wynika jasno, iż powód złożył formalny wniosek o zamknięcie posiedzenia Senatu z uwagi na uchybienia formalne w zakresie zawiadomienia o terminie posiedzenia i braku wskazania w zawiadomieniu informacji o porządku dziennym obrad Senatu. Należy mieć na uwadze, co też trafnie zauważył Sąd Rejonowy, iż wniosek powoda nie został poddany pod głosowanie, a rektor przerwał posiedzenie wskazując, że odbędzie się ono po ponownym prawidłowym jego zwołaniu w tym samym dniu. Zdaniem Sądu Okręgowego nie sposób czynić powodowi skutecznego zarzutu z tego, iż złożył on wniosek formalny o przerwanie posiedzenia Senatu, ponieważ miał do tego prawo. Nadto tym bardziej, nie mogło to stanowić uzasadnionej przyczyny wypowiedzenia umowy o pracę.

Słusznie również ustalił Sąd Rejonowy okoliczności związane z zachowaniem powoda na posiedzeniu Senatu w dniu 26.03.2013r. i właściwie to zachowanie ocenił.

Zarzuty strony pozwanej sprowadzały się w tym zakresie do dokonanej przez Sąd I instancji oceny zeznań świadków. Zdaniem Sądu Okręgowego ocena ta została przez Sąd Rejonowy dokonana prawidłowo. W ustalenia stanu faktycznego Sąd Rejonowy powołał się przy tym na protokół z posiedzenia z dnia 26.03.2013r., zatem zarzut apelacji o pominięciu tego dowodu jest chybiony. Zauważyć jednak należy, że najistotniejszym dowodem w sprawie oceny zachowania powoda na posiedzeniu Senatu był zapis na płycie CD z przebiegu tego posiedzenia. Ocena tego dowodu, dokonana przez Sąd Rejonowy i Okręgowy pozbawiona jest subiektywnych ocen, jakie w niniejszej sprawie wygłaszali świadkowie, co do oceny zachowań powoda.

Analiza tegoż zapisu wskazuje, że zachowaniom powoda nie można przypisać cech rażąco nagannego zachowania, aroganckiego, wulgarnego, czy też sprzecznego z zasadami kultury i zasad współżycia społecznego. Należy mieć na uwadze, że tematyka poruszana na posiedzeniu w dniu 26.03.2013r. należała do tzw. „wrażliwych”. Chodziło bowiem o zmiany w składzie uczelnianej komisji wyborczej w związku z przeprowadzonymi wyborami władz uczelni. Zatem niejako za oczywiste uznać należy, że w sytuacji, w jakiej w dyskusji ścierać się mają głosy osób o odmiennych poglądach w danym temacie, to dyskusja taka będzie przebiegała w sposób ożywiony. W takich też realiach należało dokonać oceny zachowania powoda. Uznać zatem należało, że pomimo tego, że powód czasami wypowiadał się podniesionym głosem, to jednak zawsze prosił o udzielenie mu głosu. Dyskusja zaś zdaniem Sądu nie odbiegała od dyskusji, jakie mają miejsce w tego rodzaju gremiach.

W tym miejscu wskazać należy, że istotnie, zgodnie z zarzutem apelacji świadek D., na zeznania którego powoływał się Sąd Rejonowy nie był obecny na posiedzeniu Senatu w dniu 26.03.2013r. Zarzut ten jednak w kontekście pozostałej części prawidłowych ustaleń Sądu nie miał wpływu na rozstrzygnięcie.

Niezasadna była również argumentacja strony pozwanej zawarta w apelacji a dotycząca tego, że uzasadnianą podstawę do wypowiedzenia umowy stanowiło zaniechanie przez powoda doręczenia do Ministerstwa Nauki uchwały Senatu zatwierdzającej program inwestycyjny uczelni na 2014r.

Ustalenia i argumentacja Sądu Rejonowego była w tym zakresie prawidłowa. Istotnym jest, że powód w terminie przewidzianym w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie trybu udzielania oraz trybu i zasad rozliczania dotacji udzielanych na finansowanie lub dofinansowanie inwestycji uczelni publicznych z dn. 11.08.2011r., czyli do dnia 15.02.2013r. złożył wniosek o dofinansowanie. W tym zakresie powód dołożył starań o to aby wniosek był złożony prawidłowo. Kontaktował się bowiem w tej sprawie z głównym specjalistą ds. inwestycji w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego K. B. (słuchanym w charakterze świadka) i uzyskał potwierdzenie, że dla skuteczności wniosku, należy zachować termin do jego wniesienia, a uchwała Senatu może być doręczona w okresie późniejszym.

Zatem słusznie Sąd Rejonowy ocenił, że z uwagi na absencję powoda i zastępowanie go przez kwestora uczelni nie można stawiać powodowi zarzutu zaniechania w złożeniu uchwały jako załącznika do wniosku. Co istotne, że uchwała ta została przez uczelnię doręczona do Ministerstwa jeszcze przed terminem, w którym kontrolowane były ewentualne braki formalne wniosku. Kwestia zaś daty podpisania samej uchwały przez Rektora pozostaje w tej sprawie kwestią marginalną bez wpływu na rozstrzygnięcie.

Zatem uznać należy, że prawidłowo Sąd Rejonowy przyjął, że strona pozwana niezasadnie wypowiedziała powodowi umowę o pracę i zasądził na rzecz powoda odszkodowanie (45 § 1 kp).

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 kpc uznał w powyższym zakresie apelację strony pozwanej za bezzasadną i w tym zakresie ją oddalił.

Sąd Okręgowy uznał jedynie za słuszny zarzut strony pozwanej zgłoszony w zakresie wysokości kosztów zastępstwa procesowego orzeczonych na rzecz powoda.

Zgodnie z postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 13 marca 2012 r. w sprawie o sygn. akt II PZ 3/12 podstawę zasądzenia przez sąd opłaty za czynności adwokata z tytułu zastępstwa prawnego w sprawie ze stosunku pracy o odszkodowanie, o którym mowa w art. 56 § 1 w związku z art. 58 k.p., stanowi stawka minimalna określona w § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1348 ze zm.). Dotyczy to w jednakowym stopniu wynagrodzenia adwokatów i radców prawnych oraz do spraw o odszkodowanie dochodzone na podstawie art. 56 § 1 w związku z art. 58 k.p. albo na podstawie art. 45 § 1 w związku z art. 47¹ k.p.

Zatem mając powyższe na uwadze na podstawie art. 386 § 1 kpc zmieniono zaskarżony wyrok w pkt I w zakresie kosztów zastępstwa prawnego, obniżając je z kwoty 1800 zł do kwoty 60 zł (wg stawki określonej w § 11 ust. 1 pkt

1 rozporządzenia z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.).

Orzeczenie o kosztach zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym zostało wydane w oparciu o treść art. 98 kpc w zw. z § 11 ust. 1 pkt 1 w zw. z § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.